

STAPPENPLAN:
HOE START IK MIJN EIGEN
BEDRIJF?

AANGEBODEN DOOR:

WWW.STARTEN.NL

STAPPENPLAN: HOE START IK MIJN EIGEN BEDRIJF?

De stappen voor starten met zelfstandig ondernemerschap

Je bent van plan om als zelfstandig ondernemer te gaan starten. Dat doe je niet zomaar, je hebt inmiddels vast ondervonden dat hier aardig wat bij komt kijken. Wat komen gaat is misschien spannend maar bovenal een geweldige uitdaging. Om deze uitdaging weloverwogen aan te kunnen gaan, is het verstandig om in de voorbereidingsfase een aantal stappen te doorlopen. De stappen die daarop volgen zorgen voor een goede start van jouw eigen onderneming!

Stap 1: Starten met marktonderzoek

Je hebt een goed idee en gaat dit uitwerken. Onderzoek aan de hand van een marktonderzoek allereerst of er wel interesse is voor jouw product of dienst. Het is een vereiste om jouw markt goed in kaart te brengen. In een marktonderzoek komt naar voren wie jouw klanten zijn en waar deze zich bevinden.

Branche-informatie

Als je de markt voor jouw product of dienst in kaart wilt brengen, onderzoek je eerste de branche waarin je als ondernemer van plan bent te starten. Stel vast wat de vooruitzichten in deze branche zijn, hoe de prijzen zijn en wat jou als startende ondernemer in deze branche te wachten staat.

TIP Vraag potentiële opdrachtgevers naar de stand van zaken in de branche. Zij weten goed wat er speelt en wat belangrijk is voor een starter. Durf te vragen en stel je kwetsbaar op, ervaren ondernemers delen namelijk graag tips en tricks.

Alle gegevens compleet? Dan is de vraag: hoe bereik ik mijn klanten? Kijk kritisch naar wat jou van de concurrenten onderscheidt en doe een omgevingsanalyse. Zet alle kansen en bedreigingen op een rijtje en kijk hierbij naar aspecten als marktontwikkelingen, locatie en bevolkingssamenstelling.

HANDIGE LINK Hulp nodig bij de zoektocht naar branche-informatie? [Klik hier](#) om naar onze kennisbank te gaan voor een overzichtje van alle branchegegevens en websites die voor een startende ondernemer van belang zijn.

Stap 2: Starten met jezelf te testen

Je bent gedreven om als zelfstandig ondernemer te starten. Voordat je de sprong in het diepe waagt moet je jezelf de cruciale vraag stellen of je het zelfstandig ondernemerschap ook echt aan wilt gaan. Als starter moet je zeker zijn van jouw kwaliteiten, maar ben je dat wel? Wat zijn jouw overwegingen om voor jezelf te starten? Ben je eigenlijk wel geschikt als zelfstandig ondernemer? Wat zijn mijn sterke punten en waar liggen mijn zwaktes? Let op: eerlijke antwoorden zijn bruikbare antwoorden! Deze antwoorden bepalen het succes van jouw onderneming. Maak de balans op en hang waarde aan de sterke punten en zwaktes, hoe groot is de invloed hiervan op jouw bedrijf?

TIP Stel de vragen ook aan mensen in jouw directe omgeving. Denk aan familie, vrienden, maar ook aan een voormalig werkgever. Ook zij geven met de antwoorden een goed beeld van jouw verbeterpunten. Start zo goed voorbereid!

STAPPENPLAN: HOE START IK MIJN EIGEN BEDRIJF?

TIP Verbeterpunten die van invloed zijn op het succes van jouw onderneming kun je aanpakken. Kijk eens naar diverse opleidingen, workshops, cursussen en trainingen. Persoonlijke begeleiding aan de hand van een coach kan natuurlijk ook, kijk eens op www.zzpcoaches.nl voor een coach bij jou in de buurt.

HANDIGE LINK Maak gebruik van de [speciale ondernemerstest](#) zodat je een duidelijk beeld krijgt van jouw kwaliteiten en verbeterpunten. Maak de gratis scan, vul de veertig vragen in en ontdek welk type ondernemer er in jou schuilt.

Stap 3: Starten met jouw ondernemingsplan

Een goed idee wordt concreet door het maken van een ondernemingsplan. Een ondernemingsplan geeft inzicht in jouw zakelijke plannen en geeft weer wat je gaat doen, waar jij je als starter gaat vestigen, of er markt is voor jouw idee, hoe je aan klanten komt, welke investering nodig is voor jouw plannen. Eigenlijk is het dus een weergave van de haalbaarheid van jouw plannen als startende ondernemer.

Onderdelen ondernemingsplan

Door invulling te geven aan de onderdelen 'de ondernemer', 'het marketingplan' en 'het financiële plan' geef je invulling aan het ondernemingsplan.

- Het onderdeel 'de ondernemer' gaat over jou als startende ondernemer en over jouw plannen. Belicht jouw achtergrond en ambities, maar bijvoorbeeld ook jouw beweegredenen om als zelfstandig ondernemer te starten.
- Het marktonderzoek waarmee je als het goed is bent gestart kan je gebruiken voor het marketingplan. Een marketingplan geeft jou meer inzicht in jouw markt en jouw doelgroep. Vul de marketingmix in en geef een uitgebreide omschrijving van jouw beoogde klant. Hoe vollediger je bent hoe beter het is.
- Een financiële prognose is onmisbaar in de oriënterende fase waarin jij je bevindt.

TIP Durf kritisch te zijn bij het schrijven van het ondernemingsplan. Breng sterktes én zwaktes naar voren, en kansen én bedreigingen. Houd jezelf hierbij wel een eerlijke spiegel voor!

TIP Het schrijven van een goed ondernemingsplan kost de nodige tijd en energie. Zie je er tegenop om hiermee te starten? Online is genoeg informatie te vinden om jou een handje te helpen. Download voor een goede start een [voorbeeld van een ondernemingsplan](#).

HANDIGE LINK Hulp nodig bij het maken van een realistische financiële prognose? [Klik hier](#) voor een online berekening.

HANDIGE LINK Kijk in het [stappenplan](#) voor meer informatie over het maken van een ondernemingsplan, inclusief voorbeelden en testen.

STAPPENPLAN: HOE START IK MIJN EIGEN BEDRIJF?

Stap 4: Kies je rechtsvorm

Nu je jouw ondernemerskwaliteiten hebt getest en je er zeker van bent dat je voor jezelf gaat beginnen, is het tijd om over praktische dingen na te denken. Welke rechtsvorm ga je bijvoorbeeld kiezen? Welke rechtsvormen zijn er en wat zijn de verschillen? Wat past het beste bij jou en jouw eisen?

Je kunt als ondernemer uit diverse rechtsvormen kiezen, zoals:

- Eenmanszaak
- (Flex) bv
- DUBV (Declarabele Uren bv)
- Maatschap
- Coöperatie.

Elke rechtsvorm heeft zijn eigen voor- en nadelen. Zo ben je bij een eenmanszaak ook privé volledig aansprakelijk, in tegenstelling tot een (flex) bv. Met een DUBV ben je ook verzekerd voor onder andere WWV en WIA én wordt je salaris doorbetaald bij ziekte of zwangerschapsverlof - terwijl je als zzp'er dit zelf dient te regelen. Het is dus belangrijk om goed uit te zoeken waar jouw prioriteiten en eisen liggen, om zo tot de beste keuze voor een rechtsvorm te komen.

Veel oriënterende starters zien door de bomen het bos niet meer. Daarom geven we in [dit kennisartikel](#) bij elke bovengenoemde rechtsvormen een toelichting en vind je de voor- en nadelen op een rijtje.

Stap 5: Starten met oriënteren bij de boekhouder

Een startende ondernemer staat er zeker niet alleen voor. Je weet niet alles, breng jouw financiële toekomst daarom bijvoorbeeld eens samen met een boekhouder of accountant in beeld.

TIP Zoek een boekhoud- en/of accountantskantoor in de buurt. [Klik hier](#) en maak vrijblijvend een afspraak.

HANDIGE LINK Met de [inkomenscalculator](#) bereken je hoeveel je netto van jouw bruto omzet kunt besteden.

HANDIGE LINK Ook is het mogelijk om een [uurtarief calculatie](#) te doen om te bepalen welk uurtarief je moet hanteren om op een inkomen te komen, vergelijkbaar als dat je in loondienst zou werken.

Stap 6: Starten met inschrijven bij de Kamer van Koophandel

Gefeliciteerd, je hebt de voorbereidingsfase goed doorlopen en bent klaar om echt voor jezelf te starten. Bewandel nu als eerste de weg naar de Kamer van Koophandel. Inschrijven bij de Kamer van Koophandel is namelijk sinds 2008 wettelijk verplicht. De registratie in het handelsregister bevordert jouw rechtszekerheid bij het zaken doen. Let op, strikt formeel kan inschrijven pas een week voor je daadwerkelijk als zelfstandig ondernemer van start gaat. Mocht het nodig zijn, dan is eerder inschrijven wel mogelijk. Je kunt jezelf dan inschrijven als onderneming die voorbereidingshandelingen treft om te starten.

STAPPENPLAN: HOE START IK MIJN EIGEN BEDRIJF?

Inschrijving

Je betaalt eenmalig 50 euro voor jouw inschrijving bij de Kamer van Koophandel. Schrijf je [online](#) in. Om de daadwerkelijke inschrijving te formaliseren volgt na de inschrijving nog een afspraak.

TIP De Kamer van Koophandel organiseert regelmatig [informatiedagen](#) voor educatie en workshops voor startende ondernemers.

TIP Denk goed na over hoe je jezelf in laat schrijven: als [besloten vennootschap](#) of als [eenmanszaak](#).

Stap 7: Starten met belastingzaken

Belasting betalen? Liever niet, maar het hoort er bij. De Belastingdienst probeert het wel wat makkelijker voor je te maken door de starter goed te informeren. Elke zelfstandig ondernemer krijgt te maken met belastingzaken. Denk bijvoorbeeld aan de [VAR-verlaring](#) die je moet aanvragen, hierin staat jouw status als zelfstandige vermeld. Maar ook de Belasting Toegevoegde Waarde die je moet rekenen en afdragen, de aangifte voor de omzetbelasting die je moet doen en de inkomstenbelasting die je moet betalen. Zo zijn er nog heel veel zaken te benoemen die je voor de voeten worden geworpen.

HANDIGE LINK Zorg dat je goed voorbereid bent en verdiep je in de diverse belastingzaken. Alle informatie over belastingen en het betalen hiervan is [online](#) te vinden.

Stap 8: Starten met de boekhouding

Je hebt je bij stap vier georiënteerd op de wereld van de boekhouding. Heb je ook bedacht hoe je dit concreet gaat maken? Een goede boekhouding is van groot belang voor jouw aangifte omzetbelasting (btw) en jouw jaarlijkse aangifte inkomstenbelasting (IB). Maak de juiste keuze:

- Regel zelf de boekhouding
- Besteed de gehele boekhouding uit aan een boekhouder/accountant
- Kies voor een combinatie van de eerste twee mogelijkheden.

TIP Beslis weloverwogen en zet alle voors en tegens naast elkaar. De boekhouding zelf verzorgen, is de meest voordelige oplossing. Dit neemt wel veel tijd in beslag. En heb je wel de juiste kennis in huis? Beschik je slechts over de basiskennis, dan kun je overwegen om het samen met een boekhouder op te pakken. Kom je tot de conclusie dat je niet zo boekhoudkundig onderlegd bent, kies er dan voor om alles door een boekhouder of accountant te laten verzorgen.

TIP Laat je goed informeren voordat je een keuze maakt, wat betreft de invulling maar ook prijstechnisch. Kies niet blind voor de goedkoopste oplossing. Goedkoop kan al snel duurkoop worden.

STAPPENPLAN: HOE START IK MIJN EIGEN BEDRIJF?

Stap 9: Starten met checken van jouw zakenpartners

Weten met wie je zaken doet is één van de voorwaarden van succesvol ondernemerschap. Je kunt de kredietwaardigheid en het betaalgedrag van jouw klant checken via bijvoorbeeld OpenCompanies. De reviews op de website geven een compleet beeld van alle Nederlandse ondernemingen. Je vindt hier zowel betaalde als gratis informatie. Zorg zelf ook voor een Open profiel op OpenCompanies. Dit zorgt onder meer voor een betere online vindbaarheid, je draagt openheid en vertrouwen uit wat het zaken doen stimuleert en je ontvangt een perskit met persbericht, social media berichten en gouden badge voor jouw website en e-mail handtekening.

TIP Bekijk [Open Companies](#) goed en ontdek het hele overzicht aan producten en de mogelijkheden.

Stap 10: Starten met regelen van jouw bankzaken

Het is voor jou als startende ondernemer goed om inzicht te hebben in jouw inkomende en uitgaande betalingen. Een bank regelt voor jou het betalingsverkeer, maar ook zaken als verzekeringen en pensioenen.

Heb je je ingeschreven bij de Kamer van Koophandel? Dan kun je direct een afspraak maken bij jouw bank om een zakelijke rekening te openen. Hiermee blijft jouw privé-administratie gescheiden van jouw zakelijke administratie.

Aanvragen van financiering

Om de start van jouw onderneming te kunnen financieren, moet je een financiering bij de bank aanvragen. Veelal wordt jouw ondernemingsplan hierbij gevraagd. De financiële prognose in jouw plan toont hoe snel je de bank de lening weer kunt terugbetalen. Bij deze lening moet je denken aan langere geldleningen voor bijvoorbeeld een auto of laptop.

Daarnaast is het belangrijk dat je beschikt over een financiële buffer om jouw debiteuren te kunnen overbruggen. Zorg er voor dat je in ieder geval de eerste twee maanden zelf kunt overbruggen. Indien dit niet mogelijk is, vraag dan een krediet op je lopende rekening aan om de start te kunnen overbruggen.

TIP Je kunt ook [microfinanciering](#) aanvragen. Dit is speciaal bedoeld voor startende en kleine zelfstandig ondernemers die problemen hebben met het verkrijgen van krediet bij een reguliere bank.

TIP Open een reserveringsrekening bij jouw bank en stort van elke euro omzet een vast percentage op deze rekening om te allen tijde jouw inkomstenbelasting te kunnen betalen, voor toekomstvoorzieningen en voor vervanging van slijtbare zaken.

HANDIGE LINK Verdiep je ook eens in de voor- en nadelen van [financial lease](#).

Stap 11: Starten met informeren naar de verzekeringen

Regel als starter ook jouw verzekeringen goed. Natuurlijk komen de vragen als 'wat verzeker ik wel?' en 'wat verzeker ik niet?' naar voren. Zorg dat je je goed laat informeren over welke verzekeringen onmisbaar zijn voor een zelfstandig ondernemer. Om goed en veilig van start te kunnen gaan heb je in ieder geval een aantal verzekeringen nodig.

STAPPENPLAN: HOE START IK MIJN EIGEN BEDRIJF?

Soorten verzekeringen

Er zijn veel verschillende **verzekeringen**, we leggen jou een aantal belangrijke voor. Verdiep je bijvoorbeeld eens in de complete verzekeringspakketten voor starters en zelfstandig ondernemers, hierbij wordt zowel letselschade als materiële schade vergoed. Voor schade toegebracht aan derden of aan goederen van derden kun je een aansprakelijkheidsverzekering bedrijven afsluiten.

Indien je een hoger risico loopt om naast materiële schade ook vermogensschade te kunnen veroorzaken, is er de beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Laat je ook over een rechtsbijstandverzekering goed informeren door jouw verzekeringstussenpersoon.

Daarnaast is het als zelfstandig ondernemer belangrijk om jouw eigen zorgverzekering te regelen. Indien je uit loondienst komt, is het mogelijk je huidige zorgverzekering voort te zetten zonder het collectief van de werkgever. Mocht je ziek worden, dan vervalt jouw inkomen en kun je geen beroep doen op een uitkering. Het is dan ook verstandig om direct een arbeidsongeschiktheidsverzekering af te sluiten. Tenslotte kan het aantrekkelijk zijn om dit via het UWV te regelen, vraag naar de mogelijkheden voordat je van start gaat.

Stap 12: Starten met sparen voor pensioen

Pensioen opbouwen blijkt voor veel zelfstandige ondernemers een 'vergeten' onderwerp. Let op: het is zaak om een spaarpotje op te bouwen om de periode te overbruggen tussen het einde van je arbeidsbestaan en jouw AOW, of als extra bovenop je AOW. Start dus direct na het starten van jouw onderneming met sparen, het gaat juist om dat spaarpotje voor later!

Pensioenopbouw

Voor het opbouwen van pensioen zijn er diverse mogelijkheden. Je kunt kiezen voor een ingewikkelde pensioenpolis of voor fiscaal vriendelijk sparen, ook wel banksparen voor ondernemers genoemd.

TIP Raadpleeg jouw boekhouder wat voor jou de meest gunstige manier van sparen is.

TIP Houd de **agenda** van starten.nl in de gaten. Regelmatig wordt het gratis webinar: 'Pensioen? Dat kun je zelf doen!' georganiseerd.

Stap 13: Starten met jouw huisstijl en website

Gezien en gevonden worden zijn voor een startende ondernemer belangrijke kernwoorden. Maar hoe zorg je er voor dat je opvalt tussen alle andere ondernemers? Hoe presenteert je jezelf in de markt? Bepaal zelf het succes van jouw onderneming en pak het professioneel aan.

Bedrijfsnaam

Jij en jouw bedrijfsnaam zijn één! Het bedenken van een geschikte bedrijfsnaam gaat dus niet over een nacht ijs. De naam moet bij jou passen, maar ook bij het product of de dienst die jij aanbiedt. Overweeg goed de mogelijkheden. Kom je er niet uit? Schakel dan een reclamebureau in en laat hen meedenken in dit creatieve proces. De bedrijfsnaam voert door in jouw huisstijl. Een passend logo kan ontwikkeld worden, maar ook visitekaartjes, brochures en een website.

STAPPENPLAN: HOE START IK MIJN EIGEN BEDRIJF?

TIP Neem deze fase heel serieus, als jouw bedrijfsnaam en klantenbestand tot stand is gekomen, is wijzigen niet verstandig.

TIP Let op: een handelsnaamregistratie bij de Kamer van Koophandel zorgt niet voor de bescherming van jouw product of logo. Een [merkregistratie](#) doet dit wel.

Website

Het belang van een goede website wordt nog wel eens onderschat. Zorg voor een goede website, dat geeft een professionele en betrouwbare uitstraling aan jouw onderneming. Veel mensen bekijken een website om een indruk van een bedrijf te krijgen. Zorg dus voor een website die bij jou past. Een goede website brengt nieuwe klanten binnen en betekent dus omzet. Een duidelijke website met contactbuttons geeft de bezoeker de mogelijkheid om te allen tijde contact met jou op te nemen.

TIP Het is mogelijk om zelf een website te maken met open source systemen als [Wordpress](#) of [Joomla](#). Je kunt het natuurlijk ook uitbesteden aan een professionele webbouwer zodat jij je kunt richten op jouw core business. Bedenk waar je goed in bent en maak dan op basis daarvan een keuze.

TIP Verdiep je in een goede domeinnaam voor jouw website. Dit is heel belangrijk voor de vindbaarheid online. Kijk eens op diverse hostingproviders om de door jou gekozen domeinnaam te checken.

Stap 14: Online/offline adverteren

Om als startende ondernemer meer bekendheid te krijgen, is het verstandig om op de juiste manier online en offline te adverteren. Welke media passen goed bij het promoten van jouw product of dienst en via welk medium komt jouw boodschap het beste over?

Offline adverteren

Offline adverteren. Dat is buitenreclame, Radio, TV, bioscoopreclame en uiteraard printmedia. Deze laatste categorie is nog steeds enorm populair en is de verzamelnaam voor alle soorten periodieken: kranten, tijdschriften en alle andere – al dan niet regelmatig verschijnende – bladen die er op de markt zijn in Nederland.

TIP Bij Printmedia is het slim om vooraf altijd goed rekening te houden met zaken als kleurgebruik, de geschiktheid van je logo en beelden, en de attentiewaarde van je boodschap. Denk er ook aan dat elke uitgever zijn eigen kolomgroottes en vakformaten kent.

HANDIGE LINK Bekijk en boek [hier](#) het complete printaanbod van Nederland. Van magazines tot huis-aan-huis-kranten bij jou in de buurt.

Radio, televisie en bioscoopreclame

Radio, televisie en bioscoopreclame zijn massamiddelen om je naam te vestigen. Soms een brug te ver maar sommige media zijn prima te behappen. Ook voor startende ondernemers. Dit alles heeft te maken met de voorwaarden. De prijs van een commercial wordt onder meer bepaald door de spotlengte en het

STAPPENPLAN: HOE START IK MIJN EIGEN BEDRIJF?

dagdeel waarin de commercial wordt uitgezonden: 's avonds is duurder dan overdag of 's nachts, en dan zijn er ook nog primetime-momenten. Primetime-momenten zijn om 06:00 – 10:00 uur en rond 16:00 – 19:00 uur. Zet je deze in dan moet je goed de doelgroep gegevens raadplegen.

HANDIGE LINK Bekijk de diverse [radio](#) en [televisie](#) kanalen waar jij kunt adverteren.

Buitenreclame

De reclames op vliegvelden, banken, scholen en universiteiten, in of rond het openbaar vervoer en alle masten, posters en borden die je onderweg tegenkomt bij bushokjes en langs de snelweg, het zijn allemaal voorbeelden van buitenreclame. Fantastische middelen om je naam als ondernemer te vergroten!

TIP Hou wel rekening met bepaalde zaken als je deze gaat media-inkopen. Zo heeft elke aanbieder een andere hoeveelheid minimaal af te nemen vlakken voor hun buitenreclames, en beschikt elke aanbieder over andere thema's. Die thema's zorgen ervoor dat jouw boodschap bij een selecte doelgroep terecht komt – wat natuurlijk weer van invloed is op het tarief.

HANDIGE LINK Bekijk [hier](#) het aanbod van buitenreclames.

Online adverteren

Online media of Mobiel, wat gaat het worden, waar wil jij dat je banners getoond worden? Op laptops en pc's, op een tablet of smartphone, of wil je in beide categorieën? En waar dan: tussen de nieuwsberichten die jouw doelgroep interessant vindt of binnen hun favoriete apps? En in welk gebied zit jouw doelgroep? Er is ontzettend veel mogelijk, met minstens zoveel prijsverschillen. Online media inzet is complex maar is een belangrijk middel om gebruik van te maken.

HANDIGE LINK Online media komt in allerlei soorten en maten. Bekijk [hier](#) via welke wegen jij als startende ondernemer kunt adverteren met online media.

Vanaf € 50,- op NU.nl adverteren?

Startende ondernemers kunnen zelf lokaal en/of landelijk een online campagne starten op de grootste websites van Nederland. Een nieuwe tool van MediaBookers heeft dit mogelijk gemaakt: de Media TradeDesk! Binnen een paar eenvoudige stappen boek jij je campagne in. En je maakt gratis je eigen bannermateriaal op. Kind kan de was doen.

HANDIGE LINK Wil jij ook zelf een online campagne starten? Maak dan gebruik van de [Media TradeDesk!](#)

Stap 14: Starten met het opstellen van voorwaarden

Als zelfstandig ondernemer werk je er hard voor om opdrachten binnen te halen. Bij elke opdracht hoort natuurlijk ook een overeenkomst. Het is belangrijk om het voor jezelf goed te regelen en algemene voorwaarden op te stellen met daarin duidelijk de wederzijdse rechten en verplichtingen vastgelegd die gelden bij het aangaan van de samenwerking. Heb jij als zelfstandig ondernemer te maken met een beroep-

STAPPENPLAN: HOE START IK MIJN EIGEN BEDRIJF?

saansprakelijkheidsverzekering? Dan kun je met de algemene voorwaarden jouw aansprakelijkheid deels afdekken. De algemene voorwaarden sluiten aan bij jouw bedrijf en/of jouw branche. Volgens de wet moet jij de algemene voorwaarden verstrekken aan diegene met wie jij zaken gaat doen. Dat kan voor of tijdens het sluiten van de overeenkomst.

TIP Verdiep je voor het opstellen in de **gestelde eisen** van de algemene voorwaarden. Vergeet niet om jouw algemene voorwaarden te deponeren.

TIP Check voordat je start met het maken van de algemene voorwaarden welke **punten** hierin standaard naar voren komen. Je kunt ook een **voorbeeld** downloaden en aanvullen. Let op: de rode teksten in dit document mag je niet wijzigen!

HANDIGE LINK Om te bepalen of je de door jou opgestelde voorwaarden wel of niet correct zijn voor jouw definitieve algemene voorwaarden, kun je de zogeheten **zwarte lijst** bekijken.

HANDIGE LINK Kijk voor gratis hulp en vragen op www.voorwaarden.net of op www.consuwijzer.nl. Via www.zzpmodelovereenkomsten.nl kun je gratis modelovereenkomsten opstellen en digitaal ondertekenen.

Stap 15: Starten met het aanvragen van een VAR als zzp'er/freelancer

Bij stap 6 'Starten met belastingzaken' kwam al naar voren dat het belangrijk is om een VAR-verklaring aan te vragen. Jouw opdrachtgever kan namelijk vragen om deze verklaring, voor de Belastingdienst. Eerst even een omschrijving. Een VAR-verklaring is een verklaring van de Belastingdienst over de arbeidsrelatie tussen jou en jouw opdrachtgever. Voor de opdrachtgever is het hierdoor duidelijk dat jij een zelfstandig ondernemer bent, dan weet hij bij de uitbetaling ook of hij belastingen of premies moet inhouden.

TIP Vraag de **VAR-verklaring** online aan, of bel naar de BelastingTelefoon 0800 - 0543 (gratis) om een formulier aan te vragen. Let op de VAR-verklaring komt per 1 april 2016 te vervallen.

Let op: Er zijn **vier soorten VAR-verklaring**. Welke voor jou van toepassing is, hangt af van jouw aanvraag. Deze VAR-verklaring bepaalt de arbeidsrelatie met jouw opdrachtgever en bepaalt vervolgens hoe de Belastingdienst jouw inkomen ziet.

Meer informatie

Missie volbracht, je hebt nu alle stappen doorlopen! Bij het starten als ondernemer komt veel kijken. Via www.starten.nl helpen wij jou op weg en zorgen wij voor een vliegende start. Bezoek www.starten.nl voor nog meer handige informatie, tips, websites, artikelen, blogs, een forum, nieuws en een uitgebreide kennisbank. Hiermee bieden wij op elke vraag een antwoord!